

سُورَةُ يُنُسَ
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

10. YÛNUS SÛRESİ

109 âyettir. 40, 94-96. âyetler Medine'de, diğerleri Peygamberliğin 10-13. yıllarında Mekke'de indi. 98. âyette Yûnus Peygamberin kavminden bahsedildiği için, sûreye bu ad verilmiştir. Mekke halkı, kendi içlerinden bir kimsenin peygamber olacağına ihtimal vermiyor: “- Allah Ebû Tâlib'in yetimi Muhammed'den başka bir peygamber bulamadı mı?” diyorlardı. Zengin ve makam sahibi birinin peygamber olmasını uygun görüyorlardı.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE
HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN,
RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN,
RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN İZNİ VE YARDIMIYLA,
ALLAH'IN ADIYLA...

الرَّ تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ

★ 1 Elif. Lâm. Râ. İşte bunlar, hikmetlerle dolu hükümlerlik sağlayan, Kur'ân'ın âyetleridir.

اَكَانَ لِلنَّاسِ عَجَبًا اَنْ اَوْحَيْنَا اِلٰى رَجُلٍ مِنْهُمْ اَنْ اَنْذِرَ النَّاسَ وَبَشِّرَ الَّذِينَ اٰمَنُوا اَنْ لَهُمْ قَدَمٌ صِدْقٍ عِنْدَ رَبِّهِمْ قَالَ الْكَافِرُونَ اِنْ هٰذَا اِلَّا سَاحِرٌ مُّبِينٌ

2 İçlerinden liyâkatli ve güvenilir bir adama:

“- Bütün insanları, sorumluluk hesap ve cezayı hatırlatarak uyar ve iman edenlere, imanlarında sadâkat gösterenlere ayrılan Rableri katında yüksek makamlar olduğunu müjdele” diye vahyetmemizde, insanların hayretini mûcip olacak bir şey mi var? Üstelik kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenler, kâfirler bir de:

“-Bu apaçık bir sihirbazdır” diyorlar.

اِنْ رَبَّكُمْ اللّٰهُ الَّذِیْ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ فِیْ سِتَّةِ اَیَّامٍ
ثُمَّ اسْتَوٰی عَلٰی الْعَرْشِ یُدَبِّرُ الْاَمْرَ مَا مِنْ شَفِیْعٍ اِلَّا مِنْۢ بَعْدِ اِذْنِهٖ
ذَلِكُمْ اللّٰهُ رَبُّكُمْ فَاعْبُدُوْهُ اَفَلَا تَذَكَّرُوْنَ

3 Rabbiniz, gökleri ve yeri altı günde, altı devirde yaratan Allah'tır. Sonra Arş üzerinde, sınırsız kudret ve iktidar makamında hükümlerliğini kurdu. Kâinat ve içindeki varlıklarla, dünya ve ötesi ile ilgili ilâhî planlamayı yapıp yürütüyor, hayatın devamını, aslî düzeni sağlıyor. Benzer sıfatların tecellisiyle kudret ve tasarruf kullanan eş bir varlık yok. Varlık âlemindeki her şey, yalnızca O'nun ilmi, planı ve iradesinin tecellisinden sonra vücut bulur ve işlerlik kazanır, O'nun izninden sonra ilâhî planlamayı yürütenlere görev dağılımı yapılır. İşte O Rabbiniz Allah'tır. O halde, O'nu ilâh tanıyın, candan müslüman olarak O'na teslim olun, saygıyla O'na kulluk ve ibadet edin, O'nun şeriatına bağlanın, O'na boyun eğin. Düşünüp ibret almayacak mısınız?

اِلَیْهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِیْعًا وَعَدَ اللّٰهُ حَقًّا اِنَّهٗ یَبْدُوْا الْخَلْقَ ثُمَّ یُعِیْدهٗ
لِیَجْزِیَ الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ بِالْقِسْطِ وَالَّذِیْنَ كَفَرُوْا لَهُمْ
شَرَابٌ مِّنْ حَمِیْمٍ وَعَذَابٌ اَلِیْمٌۢ بِمَا كَانُوْا یَكْفُرُوْنَ

4 Hepiniz hesap vermek üzere O'nun huzuruna götürüleceksiniz. Bu Allah'ın kesinlikle gerçekleştireceği bir va'didir. O mahlûkâtı ilk önce yoktan var ediyor, yaratmaya aralıksız devam ediyor.

Sonra, iman edenleri, sosyal adâleti, sosyal güvenliği temin etmek, refah payını artırarak toplumda dengeyi sağlamak maksadıyla, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçirenleri, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlayanları, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olanları, cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işleyenleri âdil bir şekilde mükâfatlandırmak için yeniden diriltiyor.

Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenlere, kâfirlere, inkâr etmekte oldukları şeyler sebebiyle kaynar sudan bir içecek ve can yakıp inleyen müthiş bir azap vardır.

هُوَ الَّذِیْ جَعَلَ الشَّمْسَ ضِیَآءً وَالْقَمَرَ نُورًا وَقَدَرَهُ مَنَازِلَ لِتَعْلَمُوْا عَدَدَ السِّنِّیْنَ وَالْحِسَابُ مَا خَلَقَ اللّٰهُ ذٰلِكَ اِلَّا بِالْحَقِّ یَفْصِلُ الْاٰیٰتِ لِقَوْمٍ یَّعْلَمُوْنَ

5 O, güneşi, aydınlatan, ısıtan bir ışık, ayı, aydınlık veren bir nur haline getiren, aya evre-ler tayin ve takdir ederek düzenleyendir. Yılları kayda geçirerek faydalanabilmeniz, zaman planlaması ve vakti belirleyip tayin edebilme-niz içindir bunlar. Allah bunları, gerekçeli, hikmete dayalı, doğru ve hesaplı bir düzen içinde yaratmıştır. İlimde ilerlemeye devam eden bilgi toplumları için Allah'ın birliğini ve kudretini gösteren âyetleri, delilleri ayrıntılı açıklıyor.

اِنَّ فِیْ اَخْتِلَافِ اللَّیْلِ وَالنَّهَارِ

وَمَا خَلَقَ اللّٰهُ فِی السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ لَاٰیٰتٍ لِّقَوْمٍ یَّتَّقُوْنَ

6 Gece ile gündüzün birbiri ardınca değişmesinde, Allah'ın göklerde ve yerde yarattığı varlıklarda ve imkânlarda, Allah'a sığınıp, emirlerine yapışan günahlardan arınıp, azaptan korunan, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranan, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olan toplumlar için Allah'ın varlığını, birliğini, kudretini gösteren nice deliller vardır.